

Scenariusz lekcji języka polskiego w klasie 6 szkoły podstawowej

Temat: Wziąć, bo nie braść. Zadbaj o poprawną polszczyznę.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna (45 minut)

Cel główny: uczeń rozumie istotę poprawności językowej i stosuje jej zasady.

Cele szczegółowe:

- uczeń używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej,
- dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi,
- rozumie, na czym polega poprawność językowa i stosuje jej zasady,
- uczestniczy w rozmowie na dany temat,
- określa temat i główną myśl tekstu,
- rozpoznaje najczęstsze błędy językowe popełniane przez użytkowników polszczyzny,
- interpretuje myśl Mikołaja Reja.

Metody pracy:

- podająca,
- aktywizująca,
- eksponująca,
- programowana.

Formy pracy:

- praca zbiorowa,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: prezentacja multimedialna w aplikacji Genially: (<https://view.genial.ly/5fd7c726ea42195c7cbad94c/presentation-wziac-bo-nie-brasc-2>), tekst literacki (fragment książki Krystyny Drzewieckiej „Nowe przygody Piątki z Zakątka” zamieszczony w podręczniku „Między nami”, filmy („Masakra. Dodaj ojczysty do ulubionych”, „Język polski jest A ę”, Loka).

Przebieg zajęć (dostosowany do zdalnego trybu nauczania)

OGNIWO WSTĘPNE:

1. Czynności organizacyjne. Powitanie uczniów.
2. Zaprezentowanie uczniom fragmentu utworu „Do tego, co czytał” Mikołaja Reja. Interpretacja słów: „A niechaj narodowie wżdy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają” (slajd 1).
3. Podanie celu lekcji i zapisanie tematu (slajd 2).

OGNIWO WŁAŚCIWE:

4. Wspólne odczytanie fragmentu książki Krystyny Drzewieckiej „Nowe przygody Piątki z Zakątka” (slajd 3) zamieszczonego w podręczniku. Wyznaczeni przez nauczyciela uczniowie czytają tekst na głos.
5. Omówienie postawy, jaką wobec języka zajmuje matka bohatera.
6. Podanie przez uczniów błędów językowych, na które zwróciła uwagę (slajd 4):
  - nadużywanie tych samych form, np. *extra, fajnie, super*,
  - używanie zbyt wielu wyrazów obcego pochodzenia, np. *kultowy, legendarny, magiczny*
  - błędna odmiana wyrazów, np. *cudzysłowiu*
  - niepoprawna forma czasownika *wziąć*,
  - wtrącanie zbędnych wyrazów, np. *prawda, no tak, no wiesz*.Zwrócenie uwagi na to, kiedy używanie słów *super, extra, fajny* jest niepoprawne.
7. Przypomnienie wiadomości na temat wypowiedzi oficjalnych i nieoficjalnych. Przytoczenie przykładowych sytuacji, w których należy szczególnie dbać o staranność wypowiedzi (slajd 5).
8. Zaprezentowanie animowanego spotu kampanii „Ojczysty – dodaj do ulubionych”, podejmującego problem nadużywania słowa *masakra* (slajd 6). Omówienie przedstawionego zjawiska i wyciągnięcie wniosków.
9. Wykonanie ćwiczeń usprawniających poprawność językową: wyszukiwanie synonimów, wskazywanie poprawnych form wyrazów, poprawianie błędów językowych (slajd 7).

10. Zwrócenie uwagi na problem niestosowania polskich znaków diakrytycznych – szczególnie w przestrzeni internetowej. Zaprezentowanie spotu radiowego stworzonego w ramach kampanii społecznej „Język polski jest ą-ę” (slajd 8).

OGNIWO KOŃCOWE:

11. Przedstawienie problemu: czy porozumiewanie się między ludźmi po odrzuceniu wszelkich reguł poprawnościowych może być możliwe? Jak zachęcić użytkowników języka polskiego do respektowania zasad poprawności językowej? Można wykonać ćwiczenie:
<https://wordwall.net/pl/resource/8361749/polski/b%c5%82%c4%99dy-j%c4%99zykowe>.
12. Zlecenie ewentualnej pracy domowej: przygotowanie podstawowych informacji na temat prof. Jana Miodka i prof. Jerzego Bralczyka (slajd 9).
13. Podziękowanie za udział w zajęciach.

BIBLIOGRAFIA:

1. Łuczak A., Murdzek A., *Między nami 6. Podręcznik*, Gdańsk 2019.
2. Węglińska M., *Jak przygotować się do lekcji*, Kraków 2009.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE:

1. <https://view.genial.ly/5fd7c726ea42195c7cbad94c/presentation-wziac-bo-nie-brasc>.
2. https://www.youtube.com/watch?v=gUQ0EfAfByU&feature=emb_logo.
3. https://www.youtube.com/watch?v=h03cp73mpt8&feature=emb_logo.
4. <https://wordwall.net/pl/resource/8361749/polski/b%c5%82%c4%99dy-j%c4%99zykowe>.